

หลักสูตรการทำสาकुไส้หมู จำนวน 6 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงสามัคคี

ความเป็นมา

เนื่องจากในปัจจุบัน การประกอบอาชีพในการดำรงชีวิตมีความสำคัญมาก การสร้างความรู้งานวิชา หลักสูตรการทำสาकुไส้หมู เป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพหลัก อาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และที่สำคัญช่วยให้เกิดอาชีพภายในครอบครัว ลด เป็นงานที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้ ครอบครัว ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนตามโอกาสต่างๆได้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบึงสามัคคีจึงได้จัดทำหลักสูตรหลักสูตรการทำสาकुไส้หมู ขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะคนที่ว่างจากอาชีพหลัก เช่น งานสวน งานประจำ สกร.อำเภอบึงสามัคคี จึงได้จัดโครงการหลักสูตรระยะสั้นหลักสูตรหลักสูตรการทำสาकुไส้หมู นี้ขึ้น ให้กับผู้ที่สนใจและต้องการเข้าสู่อาชีพนี้และเป็นการยกระดับมาตรฐาน เพื่อเป็นการสร้าง โอกาสให้กับประชาชนในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้แก่ตนเองและครอบครัว ส่งเสริมการใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์ให้กับประชาชนในชุมชน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ และทักษะทางด้านอาชีพการทำอาหาร ขนม
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและจำหน่ายได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานและเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้รับบริการ

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำสาकुไส้หมูได้
2. มีทักษะเกี่ยวกับการทำสาकुไส้หมู
3. มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

เป้าหมาย ประชาชนทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอาชีพ ต้องการมีอาชีพ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเรียนรู้อาชีพใหม่ (New Skill)
2. กลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพอยู่แล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพ ต่อยอดอาชีพเดิม (Up skill & Re skill)

ระยะเวลา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง 30 นาที

2. ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง 30 นาที

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสาकुไส้หมู	บอกความเป็นมาและคุณค่าทางโภชนาการของสาकुไส้หมูได้	บอกความเป็นมาและคุณค่าทางโภชนาการของสาकुไส้หมู	1. วิทยากรอธิบายความเป็นมาและคุณค่าทางโภชนาการของสาकुไส้หมู 2. ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมาและคุณค่าทางโภชนาการของสาकुไส้หมู	20 นาที	
2	วัสดุ อุปกรณ์ และการเลือกใช้	บอกวัสดุอุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และการเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายวัสดุ/อุปกรณ์ในการทำสาकुไส้หมู 2. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำสาकुไส้หมู	20 นาที	30 นาที
3	การทำสาकुไส้หมูและการบรรจุภัณฑ์	1. อธิบายขั้นตอนและสามารถทำสาकुไส้หมูได้ 2. อธิบายและเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม	1. การเลือกวัตถุดิบและ การทำสาकुไส้หมู - ส่วนผสมและเครื่องปรุง การทำสาकुไส้หมู การบรรจุภัณฑ์ - หลักการเลือกบรรจุภัณฑ์	1. วิทยากรอธิบายหลักการเลือกวัตถุดิบและ สาธิตการทำสาकुไส้หมู 2. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัตถุดิบและฝึกทักษะการทำสาकुไส้หมู 3. วิทยากรอธิบายหลักการเลือกบรรจุภัณฑ์และสาธิตขั้นตอน	30 นาที	3 ชั่วโมง 30 นาที

			- การบรรจุ ภัณฑ์ที่ เหมาะสม สวยงาม	4. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการ บรรจุภัณฑ์สาकुใส่หุ้ม 5. ประเมินผลการฝึกทักษะ ของผู้เรียน		
4	การบริหาร จัดการในอาชีพ	1. คิตรายาคต้นทุน การผลิตและการ กำหนดรายาคขาย 2.บอกรวิธิสงเสริม การขาย	1. การคิตรายาค ต้นทุนการผลิต และการกำหนด รายาค 2. การสงเสริม การขาย - การขายตรง -การขาย ออนไลน	1. วิทยาการอธิบายและสาชิต การคิตรายาคต้นทุนการผลิต และการกำหนดรายาค 2. ผู้เรียนฝีกทักษะการคิต รายาคต้นทุนการผลิต/การ วิเคราะห์จุดคุ่มทุน 3.วิทยาการและผู้เรียน แลกเปลียนข้อมูลความ คิตเห็นเกี่ยวกับการสงเสริม การขาย	20 นาที	30 นาที
รวมจำนวนชั่วโมง					1 ชั่วโมง 30 นาที	4 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อการเรียนรู้อู

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้อูในชุมชน/ สถานประกอบการ

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินความรู้อูของผู้เรียนจากการตอบคำถาม และสังเกตพฤติกรรมกรเรียนรู้อูของผู้เรียน
2. ประเมินผลงานหรือชิ้นงานจากการฝีกทักษะของผู้เรียน.

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝีกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงาน/ชิ้นงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำอาหารว่างไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู" (จำนวน 6... ชั่วโมง)
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงสามัคคี

1.โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำอาหารว่างไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู" (จำนวน .6.. ชั่วโมง)

2. สอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ข้อ2: การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และพัฒนาทักษะชีวิต โดยเน้นหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการมีงานทำและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน

3. หลักการและเหตุผล

1. หลักการด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมอาหาร (Cultural Preservation)สาकुไส้หมูเป็นอาหารว่างไทยโบราณที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในด้านรูปลักษณ์และรสชาติ การทำเมนูนี้มีหลักการสำคัญคือการสืบสานภูมิปัญญาการถนอมอาหารและการปรุงรสแบบ "สามเกลอ" (รากผักชี กระเทียม พริกไทย) ซึ่งเป็นหัวใจของอาหารไทย เพื่อให้เยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้วิธีการปรุงที่พิถีพิถัน

2. หลักการด้านศาสตร์แห่งสัมผัส (Sensory Science)โครงสร้างของสาकुไส้หมูถูกออกแบบมาบนหลักการของความแตกต่างที่เข้ากัน (Contrast & Harmony): Contrast: ความเหนียวนุ่มของแป้งด้านนอก ตัดกับความกรอบกรอบของไข่โป๊และถั่วลิสงด้านใน Balance: การใช้ผักเคี้ยว (ผักกาดหอม ผักชี) และความเผ็ดจากพริกชี้หนู เพื่อตัดรสหวานนำและลดความเลี่ยนของน้ำมันกระเทียมเจียว

3. หลักการด้านโภชนาการและการใช้แป้ง (Carbohydrate Application)การทำสาकुไส้หมูเป็นการประยุกต์ใช้แป้งในรูปแบบเม็ด (เดิมจากต้นสาकु ปัจจุบันใช้แป้งมันสำปะหลัง) มาผ่านกระบวนการทำให้สุกด้วยไอน้ำ (Steaming) ซึ่งเป็นวิธีที่รักษาความชื้นของอาหารได้ดี ทำให้ได้พลังงานจากคาร์โบไฮเดรตและโปรตีนในปริมาณที่พอเหมาะสำหรับอาหารว่าง

4. หลักการด้านเศรษฐกิจและการสร้างอาชีพ (Economic Value)เนื่องจากวัตถุดิบหลัก เช่น แป้งมันสำปะหลัง ถั่วลิสง และไข่โป๊ มีราคาไม่สูงและหาได้ง่ายในท้องถิ่น แต่เมื่อผ่านกระบวนการทำที่ต้องใช้ทักษะ (Handcrafted) เช่น การปั้นและการนวดแป้ง จะเป็นการ เพิ่มมูลค่า (Value Added) ให้กับวัตถุดิบพื้นบ้าน สามารถต่อยอดเป็นอาชีพเสริมหรือธุรกิจขนาดเล็กได้

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อศึกษาและฝึกทักษะการปั้นแป้งสาकुให้บางและนุ่ม

4.2 เพื่อเรียนรู้เทคนิคการมัดไส้ให้รสชาติกลมกล่อมและเก็บได้นาน

4.3 เพื่อส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เมนูอาหารว่างที่มีคุณค่า

5. เป้าหมาย ประกอบด้วย

เชิงปริมาณ: ประชาชนตำบลละหาน จำนวน 6 คน

เชิงคุณภาพ: ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 80 มีความรู้และทักษะสามารถทำขนมสาकुไส้หมูได้ และนำไปต่อยอดสร้างรายได้ได้จริง

6. วิธีดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1. ประชุมชี้แจง แนวทางการจัด โครงการศูนย์ฝึก อาชีพชุมชน หลักสูตรการทำของ ว่างไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู"	เพื่อชี้แจง แนวทางการ จัดโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน หลักสูตรการ ทำของว่าง ไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู"	ผู้บริหาร การศึกษา / สถานศึกษา พนักงาน ราชการ/ บุคลากรใน สังกัด	8 คน	ศูนย์ส่งเสริมการ เรียนรู้ระดับอำเภอ บึงสามัคคี	วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2569	
2. เสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติ โครงการ			1 คน	ศูนย์ส่งเสริมการ เรียนรู้ระดับอำเภอ บึงสามัคคี	3 กุมภาพันธ์ 2569	กิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเอง งบรายจ่ายอื่น 3,600 บาท
4. ดำเนินโครงการ		สกร.ระดับ อำเภอบึง สามัคคี	6 คน	พื้นที่บ้านพงษ์ทองคำ หมู่ที่ 7 ต.ระหาน	27 กุมภาพันธ์ 2569	-
4. สรุปรายงานผล การดำเนินโครงการ	เพื่อสรุป รายงานผล การดำเนิน โครงการศูนย์ ฝึกอาชีพ ชุมชน หลักสูตรการ ทำของว่าง ไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู"	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	สกร.ตำบลระหาน	3 มีนาคม 2569	

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณ 2569 : แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น รายการโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน ไตรมาส 1 - 2 รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 กิจกรรมหลัก 20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911500 โดยจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากรจำนวน 1 คน จำนวน 1 วันๆละ 6 ชั่วโมงๆละ 300 บาท เป็นเงิน 1,800 บาท
 2. ค่าวัสดุดำเนินโครงการ เป็นเงิน 780 บาท
 3. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 1 มื้อๆละ 100 บาท จำนวน 6 คน เป็นเงิน 600 บาท
 4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มจำนวน 2 มื้อๆละ 25 บาท จำนวน 6 คน เป็นเงิน 420 บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,600.- บาท (-สามพันหกร้อยบาทถ้วน-)

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาส 1 (พ.ย.-ธ.ค. 2568)	ไตรมาส 2 (ม.ค.-มี.ค. 2569)	ไตรมาส 3 (เม.ย.-มิ.ย. 2569)	ไตรมาส 4 (ก.ค.-ก.ย. 2569)
1. ชี้แจงแนวทางโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำของว่าง ไทยพื้นบ้าน "สาकुไส้หมู		2 กุมภาพันธ์ 2569		
2. ดำเนินการตามแผน		27 กุมภาพันธ์ 2569		
3. สรุปรายงานส่ง		3 มีนาคม 2569		

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลระหาน
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงสามัคคี

10. เครือข่าย

1. ผู้นำชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
2. ประชาชนชาวบ้าน/ผู้เชี่ยวชาญด้านของว่างไทยในท้องถิ่น
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

1. โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ระยะสั้น)
2. โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะการทำขนมสาคุไส้หมูที่ได้มาตรฐานและสะอาด
2. เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในระดับครอบครัวและชุมชน
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการฟื้นฟูและเผยแพร่สู่คนรุ่นใหม่

13. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ(Output):

ตัวชี้วัดผลผลิต

-ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำ สาคุไส้หมูได้

ตัวชี้วัดผลลัพธ์

-ร้อยละ 80 ของผู้เรียน/ผู้รับบริการที่ฝึกอบรมผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตร

14. การติดตามประเมินผลโครงการ

- ประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรม
- ประเมินผลการนำความรู้ไปใช้หลังการเข้าร่วมกิจกรรม
- แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวเพลินพิศ อินทร์จันทร์)

ครูศูนย์การเรียนรู้

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวเพลินพิศ อินทร์จันทร์)

งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายธรรมบุญ ปรีดาธวัช)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบึงสามัคคี

ตารางการจัดกิจกรรม

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน เพื่อการมีงานทำ หลักสูตรการทำสาकुไส้หมู จำนวน 6 ชั่วโมง

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

สถานที่ บ้านพงษ์ทองคำ หมู่ที่ 1 ตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569

เวลา	กิจกรรม / เนื้อหา	ผู้รับผิดชอบ/ วิทยากร
08.30 – 09.00 น.	- รับลงทะเบียน	ครูศูนย์การเรียนรู้
09.00 – 09.30 น.	- ให้ความรู้ ตำนาน ของว่างไทย	วิทยากร
09.30 – 10.30 น.	-การเตรียมวัตถุดิบ -การทำไส้ขนม	วิทยากร
10.30 – 12.00 น.	-ขั้นตอนการกวนไส้ขนม --ขั้นตอนการนวดและเตรียมแป้ง	วิทยากร
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 14.30 น.	-กิจกรรมการเตรียมใบตอง -การปั้นไส้ขนม	วิทยากร
14.30-16.00	-การปั้นและการห่อขนม -จัดใส่ภาชนะนั่งจิบ -สรุปแนวทางการต่อยอด	วิทยากร